

„ werye (b) gestelt is, de magnifycke Bierkade, de Raemstraet,

„ de
 „ (b) Over het opregten van Brouweryen in den Hage, was al in voorige tyden
 „ tusschen de Steden, welke zig met de brouwneeringe geneerden, als *Haarlem*,
 „ *Leiden*, *Delft*, *Rutterdam*, enz. ter eenre, en die van den Hage ter andere zyde
 „ hevig geschil ontstaan: sustinerende de Steden, dat de Haag, als onder het platte
 „ Land behoorende, daar toe niet bevoegt ware; die van den Hage beweerden het
 „ tegendeel, op fondament van 't Oëtrooi van Keizer *Karel* als Grave van Holland
 „ van den 21. October 1531., waar by de Haag en Alkmaar onder de besloote Ste-
 „ den worden gestelt. Onder de Steden, dewelke zig daar tegen kantten, was wel
 „ de voornaamste en drifstigste de Stad *Delft*; deze niet vernoecht om de zaak met
 „ woorden te betwisten, quam zelfs tot feitelikheden, gelyk de Heeren Raden van
 „ den Hove in eenen brief, den 30. Julii 1574. aan zyne Princelyke Excellentie ge-
 „ schreven (geheel gedrukt te vinden agter het Berigt van den zelyven Hove onder
 „ de Bylage A. A. A. pag. 324.) daar over in dezer voege klaagden: „ Soo wa-
 „ ren wylieden van meeninge onse voorz. Remonstrantie achter te houden, ver-
 „ hoopende dat die Gecommitteerden heuren Meesters en Steden, yegelyk in den
 „ zynen, van Uwer Excellentie loffelyke raed, meninge en intentie souden adver-
 „ toren, ten eynde dat sy hen daernae souden weten te reguleren ende overfukks
 „ alle oude questien en geschillen laten beruften, sonder yets nieuws te innoveren
 „ ofte attemperen, immers niet feytelyk en metter daet; dan alsoo wy uyt mon-
 „ de van den Procureur Generael verstaen hebben, dat Dirck Jansz. Uytten-
 „ broek, Capiteyn van de Stede van *Delft*, daer en boven hem vervordert heeft
 „ op huyden Jonkheer *Adriaan* van *Swieten*, als Thesaurier Generael van de ge-
 „ annoteerde goeden, ernstelyk te vermanen, dat hy mitten eersten die gereedschap
 „ van de Brouweryen, jegenwoordelyk staende in den Hage, zoude maeken wech te
 „ den brengen, met comminatie, dat hy, by gebreke van dien, deselve Brouweryen
 „ soude doen demolieren, die gereedschappen wech halen, en tot buyt geven, sulcks
 „ hy alrede tot Wateringe de Brouwerie gedemoliceert armata manu, ende tot
 „ Hontelaerdyk het selve geattenueert heeft; behalven dat die van *Delft* hen
 „ noch dagelyks hoe langer hoe meer bevorderen den huysluyden, die met haer
 „ gevluchten koeyen, beesten en goederen wederomme uytten Steden naar de
 „ plaats heurluyder residentie meenen te transporteren, met groote, sware en on-
 „ redelyke exactien te belasten, gelyk zy mede gestelt hebben op alle de bieren en an-
 „ dere victualie naar den Hage en elders passerende, zonder nogtans eenig Oëtrooi
 „ daar van te hebben, &c. Eindelyk deze zaake gebragt zynde aan de Staten van
 „ Holland en Westvriesland, „ hebben dezelve, onvermindert de gerechtigheyd en
 „ Privilegien van die van den Hage en sonder eenige prejuditie van dien, daer toe
 „ hen ook (is 't nood) desen ook voor acte van non-prejuditie strecken sal, ver-
 „ staen en geordonneert, dat met de erectie van de Brouwerie of Brouweryen in
 „ den Hage en alle andere opene plaatsen in den voorz. Lande zal werden opge-
 „ houden, en dat die van den Hage voorz. en alle andere opene plaatsen in Hol-
 „ land en Westvriesland gehouden fullen wesen, hen na dese Resolutie te moeten
 „ reguleren, daer thoe dezelve van desen van wegen heure Gr. Mog. fullen
 „ werden geïnfinueert, en ook mede insinuatie gedaen werden aen die van den
 „ Hogen en Provincialen Rade, hen deser zake (als gedaen werdende tot beter
 „ conservatie van 's gemeene Lands middelen en voorkominge van alle frauden en
 „ verminderinge in den opheve van dezelve, mitsgaders tot welvaert en dienste
 „ der Landen) niet te bemoeyen. Gedaen in den Hage den xi. Martii Ao. XVIIc.
 „ en acht. Onder stondt, Ter ordonnantie van de Staten.

„ En was getekent, A. VAN DUYCK.

Niettemin hebben die van den Hage zig daarontrent zodanig weten te maintene-
 ren, dat zy, na veele aangewende moeiten tot conservatie van hun regt, eindelyk
 om gevoegs wille met de stad *Delft* in den jaare 1612. hebben gemaakt een accord no-
 pende de exercitie van een Brouwerie in den Hage voor den tyd van dertig jaren. Zie
 Resolutie van den 13. Oct. 1612. Wat proceduuren in 't vervolg, als de Haag van
 nog twee Brouweryen wierde voorzien, daar over zyn gehouden, en wat conven-
 tien, contracten enz. daar over zyn aangegaan, zoude te lang zyn hier te melden,
 behalven dat het zelve niet is dienende tot het oogmerk van onze beschryvinge,